

STRATEGI

2014-2018
VARDE KOMMUNE

STRATEGI
GOD HYGIEJNE
PÅ ALLE OMRÅDER

**AF
MED
SMITTEN**

Hygiejnestrategien er en strategi under Sundhedspolitikken 2014-2018. Byrådet har i sundhedspolitikken opsat seks overordnede målsætninger.

Målsætningen for hygiejne lyder:

”God hygiejne på alle områder.

Hygiejne er en hjørnesten i den forebyggende indsats, hvad enten det handler om tandbørstning og håndvask eller rent grundvand og effektiv rottebekæmpelse.”

VISION

At hygiejneniveauet løftes og udgør en hjørnesten i den forebyggende indsats på alle områder.

Definition af hygiejne

Strategien definerer hygiejne som en renhedstilstand, og begrebet hygiejne signalerer fremme af renhed, forebyggelse af sygdom og forurening samt hindring af smitteoverførsel.

MÅLGRUPPE

- Alle borgere og ansatte i Varde Kommune
- Indsatser i strategien
- Strategien skal understøtte, at hygiejneniveauet i kommunen løftes

Strategien tager udgangspunkt i evidensen på hygiejneområdet, der spænder bredt og omhandler:

- Håndhygiejne
- Pleje af syge og svækkede
- Værnemidler
- Syge- og raskmelding
- Hoste-etikette
- Rengøring, desinfektion og udluftning
- Anvendelse af arbejdsdragt i pleje- og sundhedssektoren
- Skadedyrsbekæmpelse
- Vandbårne infektionssygdomme

Derfor sætter Varde kommune fokus på hygiejne blandt både borgere og ansatte. Mangelfuld hygiejne bidrager til udbredelse af smitsomme sygdomme. Spredningen af smitsomme sygdomme kan være en stor belastning for den enkelte borger, men rammer også samfundet i form af sygefravær og tabt arbejdsevne. Der er således et stort forebyggelsespotentiale i at undgå smittespredning i Varde kommune.

Der er de seneste år sket en øget forekomst af resistente mikroorganismer. Desuden er nye opgaver opstået i

kommunen som følge af et stigende antal accelererede patientforløb og en større andel borgere er over 65 år. En udvikling, der er nødvendig at understøtte med en styrket hygiejneindsats. Der er god videnskabelig dokumentation for effektive indsatser på hygiejneområdet, og effekten øges, når flere indsatser supplerer hinanden, og når indsatsen sker på tværs af forvaltningsområder.

Forskellighed, herunder i borgernes behov og ressourcer, betyder, at hygiejneindsatserne vil favne bredt. Alle borgere skal have den fornødne viden, rammer og ikke mindst ressourcer til at opnå god hygiejne, da smittespredning og infektionssygdomme for særligt sårbare borgere kan have alvorlige helbredsmæssige konsekvenser. Blandt andet indlægges socialt udsatte borgere meget hyppigere med infektionssygdomme end befolkningen i øvrigt. Endvidere ved vi, at lighed i sundhed og mental sundhed har stor indflydelse på trivsel og livskvalitet. I alle strategier under sundhedspolitikken er lighed i sundhed og mental sundhed derfor opmærksomhedspunkter, hvorfor inklusion af udsatte grupper som kronisk syge, handicappede, sindslidende og etniske minoriteter m.m. tænkes ind i hygiejnestrategiens indsatsområder.

Implementering

På baggrund af strategien udarbejdes et indsatskatalog med beskrivelse af målsætninger og konkrete indsatser, der sikrer implementering af strategien. Da indsatsområderne indeholder elementer fra forskellige forvaltningers ansvarsområder, skal der tages ansvar for implementeringen på eget område samtidig med, at der er stor fokus på det tværgående samarbejde. Foruden det interne tværfaglige samarbejde understøttes hygiejneindsatsen af en samarbejdsaftale med Sydvestjysk Sygehus, Infektionshygienisk Enhed. Samarbejdsaftalen sikrer, at der gøres brug af ekspertviden og erfaringer, som styrker Varde Kommunes fremtidige tværgående hygiejneorganisation. De enkelte forvaltningsområder inkluderer strategien som inspiration i de respektive aftalestyringer med henblik på at tage medansvar for en styrket hygiejneindsats på alle områder.

SUCCESKRITERIER

Succeskriterierne specificerer, hvilke overordnede mål, der ønskes opfyldt på tværs af alle forvaltningsområder i perioden 2014-2018. Varde Kommune lever op til alle anbefalingerne på grundniveau i Sundhedsstyrelsens Forebyggelsespakke - Hygiejne samt flest mulige anbefalinger på udviklingsniveau. En oversigt over anbefalingerne i overskrifter kan ses nedenfor/i vedlagte bilag. Hygiejneindsatsen på skoleområdet styrkes med udgangspunkt i kommunale data fra Skolesundhed.dk.

Der etableres en velfungerende hygiejneorganisation på forvaltningsområdet Social og Sundhed primo 2015 med efterfølgende inddragelse af Børn og Unge, Beskæftigelse samt Kultur- og Fritid.

Antallet af såvel overløb som rotter reduceres for at forebygge smittespredning. Programstyregruppen for Sundhedspolitikken er ansvarlig for målopfyldelsen af strategiens succeskriterier. Kommunens forvaltningsområder skal alle medvirke til, at succeskriterierne opfyldes ved både at iværksætte indsatser på eget område, men også ved at samarbejde på tværs af forvaltningsområder. Det er derfor et fælles ansvar, hvor den samlede indsats både internt og på tværs af forvaltningsområder bidrager til opfyldelsen af flest mulige succeskriterier for bedre hygiejne i Varde Kommune. Der er udarbejdet en række uddybende succeskriterier, som kan ses nedenfor/i vedlagte bilag.

EVALUERING

Ovenstående succeskriterier evalueres i 2018 ved hjælp af Den Nationale Sundhedsprofil 2017, Skolesundhed.dk samt ved opfølgning på implementering af anbefalingerne i Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakke om hygiejne. Endelig vil implementeringen af hygiejnestrategien blive evalueret med udgangspunkt i de specifikke indsatser, der fremgår af indsatskataloget for hygiejnestrategien.

FAKTA

Sådan sikrer Hygiejneorganisationen i Varde Kommune den gode hygiejne:

- Undervisning til medarbejderne i god hygiejne
- Udpegede nøglepersoner i alle enheder formidler viden og sikrer at hygiejne kommer på dagsordenen
- Alle skal følge retningslinjerne for god hygiejne (fx beklædning, hånddesinfektion og handsker)
- I faste intervaller tjekker personalet deres håndhygiejne ved hjælp af en særlig lyskasse og arbejdsgange gennemgås
- Aktuelle indsatser planlægges løbende

VISION //

At hygiejneniveauet løftes og udgør en hjørnesten i den forebyggende indsats på alle områder

” God hygiejne på alle områder. Hygiejne er en hjørnesten i den forebyggende indsats, hvad enten det handler om tandbørstning og håndvask eller rent grundvand og effektiv rottebekæmpelse ”

Forebyggelsespakke – Hygiejne

Rammer

- (G) Hygiejnepolitik
- (G) Handleplaner for kommunale institutioner og arbejdspladser
- (G) Organisering af infektionshygiejne
- (G) Samarbejdsaftaler mellem region og kommune
- (G) Nødvendig viden om hygiejne hos personale i kommunale institutioner
- (G) Gode fysiske rammer i kommunale institutioner

Akut Beredskab

- (G) Adgang til rådgivning ved infektionsudbrud
- (G) Lokalovervågning af udbrud

Løbende opgaver

- (G) Rengøring og håndhygiejne
- (G) Pleje af særligt sårbare og svækkede borgere
- (G) Hjælpemidler og udstyr
- (G) Tilsyn med hygiejne i dagtilbud og skoler
- (G) Hygiejnerutiner i dagtilbud og skoler
- (G) Rådgivning om fysiske rammer i dagtilbud og skoler
- (G) Inddragelse af forældre og personale i dagtilbud og skoler
- (G) Rådgivning vedr. god hygiejne
- (U) Fleksible arbejdspladser
- (U) Vejledning om tilrettelæggelse af hygiejne i private virksomheder
- (U) Rådgivning til ungdomsuddannelser

(G) Forebyggelse af smitte

Information og undervisning

(G) Information til borgerne om håndhygiejne, raskmelding mv.

(G) Undervisning af børn og unge

(G) Nye familier og ældre informeres om god hygiejne ved henholdsvis sundhedspleje og forebyggende hjemmebesøg

---

Link til den fulde udgave af forebyggelsespakken

<http://sundhedsstyrelsen.dk/publ/Publ2014/01jan/forebygpkHygiejne.pdf>

Uddybende succeskriterier for Hygiejnestrategien

Det er et fælles ansvar, både internt og på tværs af forvaltningsområder, at bidrage til opfyldelsen af flest mulige uddybende succeskriterier. For succeskriterierne på børneområdet betyder det, at selvom der måles på lokale data fra Skolesundhed.dk, er det ikke alene de respektive skolars ansvar, at succeskriterierne opfyldes, men et fælles ansvar for hele kommunen at understøtte opfyldelsen af disse.

Nedenstående beskriver den forventede forandring fra 2014 til 2018. Succeskriterierne er fastsat ud fra fagområdernes vurdering af hvilke forventninger, Varde Kommune kan have til fremgangen på hygiejneområdet i perioden 2014-2018. Tallene skal betragtes som et måleredskab til brug ved evalueringen af strategien for sund mad og drikke, og vil være med til at synliggøre udviklingen på området.

Succeskriterier med udgangspunkt i Skolesundhed.dk

Børn i 0. klasse

- Andelen, som "børster/får børstet tænder mere end en gang dagligt", er steget fra 80 % til 84 %

Børn i 5. klasse

- Andelen, som "plejer at vaske hænder efter at have været på toilettet", forbliver konstant 99 %
- Andelen, som "plejer at vaske hænder, før jeg spiser", er steget fra 41 % til 50 %
- Andelen, som "plejer at vaske hænder, før jeg laver mad", er steget fra 81 % til 85 %
- Andelen, som "sjældent eller aldrig vasker hænder", forbliver konstant 0 %
- Andelen, som "børster tænder mere end en gang dagligt", er steget fra 89 % til 90 %
- Andelen, som har det hhv. godt og meget godt "med at gå til tandlæge", er steget fra 63 % til 70 %

Børn i 8. klasse

- Andelen, som "plejer at vaske hænder efter at have været på toilettet", forbliver konstant 100 %
- Andelen, som "plejer at vaske hænder, før jeg spiser", er steget fra 35 % til 41 %
- Andelen, som "plejer at vaske hænder, før jeg laver mad", er steget fra 74 % til 81 %
- Andelen, som "sjældent eller aldrig vasker hænder", forbliver konstant 1 %
- Andelen, som "børster tænder mere end en gang dagligt", er steget fra 82 % til 89 %
- Andelen, som har det hhv. godt og meget godt "med at gå til tandlæge", er steget fra 55 % til 60 %
- Andelen, som "synes, at toiletforholdene på skolen er ok eller helt ok", er steget fra 80 % til 85 %
- Andelen, som "synes, at rengøringen på skolen er ok eller helt ok", forbliver konstant over 90 %

Succeskriterier med udgangspunkt i fraværdata

- Sygefraværet blandt børn i SFO, daginstitutioner og dagpleje er reduceret med 20 % i perioden 2014-2018.

Succeskriterier med udgangspunkt i rottehandleplan og vandhandleplan

---

- Forekomsten af rotter i kommunen kortlægges med henblik på aktiv forebyggelse og bekæmpelse.
- Mængden af rotteanmeldelser skal reduceres med minimum 20 %. Rottebestanden skal holdes på et niveau, så den giver mindst mulige gener.
- Varde Kommune og Varde Forsyning A/S arbejder på, at separatkloakere flest mulige byområder for at undgå oversvømmelser i kældre og lignende med spildevand opblandet i regnvand.

Succeskriterier i relation til hygiejneorganisationen

Den tværgående hygiejneorganisation har til formål at organisere, planlægge og udvikle hygiejneområdet i Varde Kommune. For at opnå et samlet billede af hygiejneniveauet udføres evalueringen af hygiejnestrategien derfor i sammenhæng med evalueringen af hygiejneorganisationen. Nedenfor fremstilles succeskriterier i relation til etableringen af hygiejneorganisationen.

- Der er udarbejdet hygiejniske retningslinjer på de relevante fagområder, som implementeres i kommunen og opdateres løbende og minimum hvert 3. år.
- Alle hygiejneansvarlige og hygiejnekontaktpersoner i kommunen har deltaget i et grundlæggende hygiejnekursus.
- Der udføres årligt hygiejneaudits på udvalgte/alle institutioner i Varde Kommune, hvorfor det forventes at se en fremgang i udkommet af disse audits.
- Ansatte på kommunens virksomheder oplever en naturlig italesættelse af hygiejniske udfordringer for dermed at opnå læring og udvikling.
- Rammer for telefonrådgivning ved Infektionshygiejnisk Enhed SVS følges, og der samles i hygiejneorganisationens styregruppe op på eventuelle mønstre og tendenser i kommunens henvendelser til SVS.